

Skadesforsikringsselskaber

Markedsudvikling 2016

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning	3
2. Skadesforsikringsselskabernes årsregnskaber viser fremgang	5
3. De største risici ved brugen af agenter er ofte manglende kendskab til produkterne og markedet	12
4. Garantifonden for skadesforsikringsselskaber dækker bl.a. ved konkurs i Danmark ...	14
5. Proportionalitetsprincippet giver Finanstilsynet mulighed for at tilpasse kravene til selskabernes virksomhed.....	15
6. Finanstilsynet forventer, at selskaberne har fokus på deres outsourcede aktiviteter ...	18
7. Finanstilsynets anvendelse af nye indberetninger på investeringsområdet for selskaber i gruppe 1	21
8. Tilbage melding på selskabernes julebrev 2015.....	23
9. Om statistikken.....	27
10. Appendiks.....	29

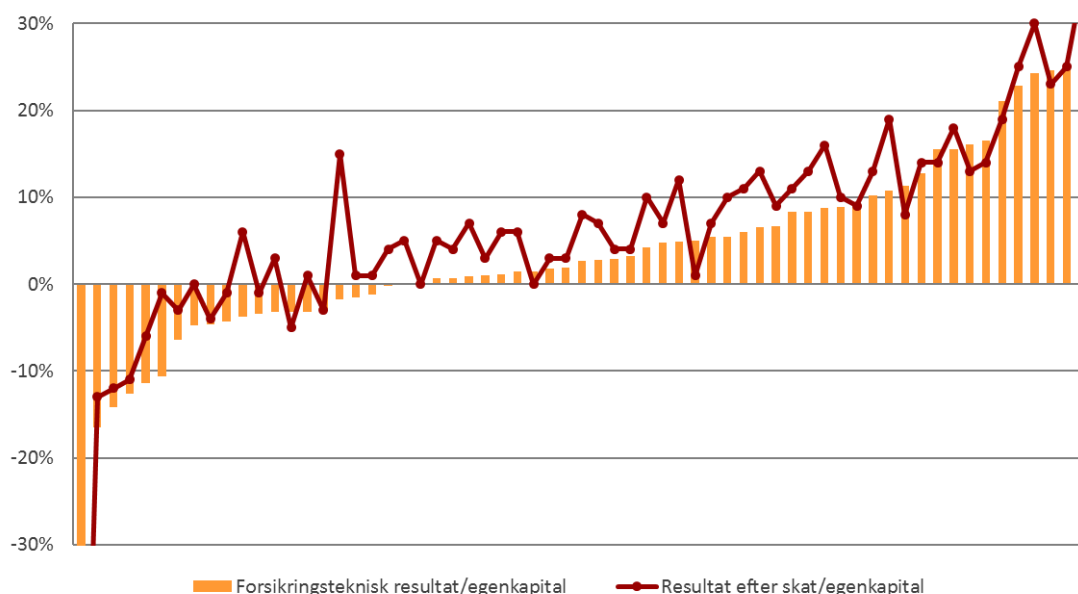
Markedsudvikling i 2016 for skadesforsikringsselskaber

1. Sammenfatning

De direkte tegnende skadesforsikringsselskaber leverede i 2016 et resultat før skat på 10,8 mia. kr., hvilket er en stigning på 47 pct. ift. året før. Fremgangen var drevet af lavere erstatningsudgifter og et højere investeringsafkast.

På trods af en samlet resultatfremgang for branchen var en række i hovedsagen mindre skadesforsikringsselskaber ikke i stand til at generere overskud på den forsikringstekniske drift.

Indtjeningen i flere selskaber var udfordret af svag forsikringsmæssig kernerdrift

Note: Figuren viser selskabers forsikringstekniske resultat og resultat efter skat i procent af egenkapitalen. Figuren er skåret til ved +/- 30 pct. Enkelte selskaber ligger udenfor disse niveauer.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

For flere af disse selskaber er en positiv nettodrift alene drevet af et positivt investeringsafkast. Det negative forsikringstekniske resultat gør selskaberne sårbare overfor udsving på de finansielle markeder. Mange af de samme selskaber er dog ikke aktuelt kapitalmæssigt udfordret. Finanstilsynet vil fremover have fokus på, i hvilket omfang selskaberne øger deres risikotagning på investeringer for at kompensere for en mindre lønsom kernerdrift.

Udenlandske selskaber kan tegne forsikringer i Danmark gennem agenter via grænseoverskridende tjenesteydelser. Brugen af agenter er almindelig i dansk skadesforsikring.

De største risici for selskaber, der etablerer sig ved brug af agenter, er typisk manglende kendskab til markedet, produkterne og prissætningen. For kunderne kan risikoen derimod være manglende dækning.

Et eksempel er Gable Insurance fra Lichtenstein, som tegnede ejerskifteforsikringer i Danmark gennem agenten Husejernes Forsikring Assurance Agentur ApS. Gable Insurance blev erklæret konkurs i efteråret 2016.

Efter Gable Insurances konkurs stod omkring 26.000 danske kunder uden dækning, fordi hjemlandet Liechtenstein ikke havde etableret en garantifond i lighed med Garantifonden i Danmark. Garantifondens dækningsområde blev dog udvidet ved lovændring i december 2016, så Gable Insurances danske kunder kunne få dækket deres krav.

I 2016 trådte de nye Solvens II-regler i kraft. De nye regler indeholder bl.a. en modificering af det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, som giver Finanstilsynet mulighed for at tilpasse kravene til antal nøglepersoner og indberetninger fra mindre selskaber. En udbygget definition af outsourcing, som skal sikre, at selskaber har kontrol over kvaliteten i ydelserne hos underleverandørerne, samt krav om mere detaljerede indberetninger på en række områder, som eksempelvis giver Finanstilsynet mulighed for at følge selskabernes investeringer og risikotagning nærmere.

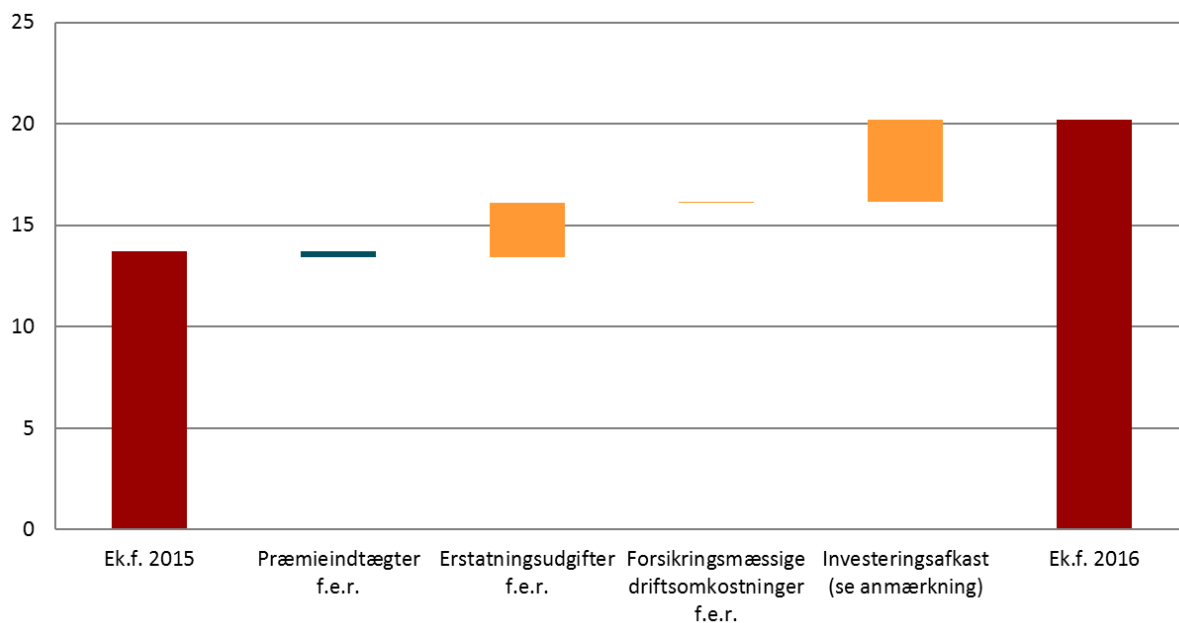
2. Skadesforsikringsselskabernes årsregnskaber viser fremgang

Direkte tegnende skadesforsikringsselskabers forsikringstekniske resultat for 2016 var det bedste gennem de seneste fem år.

I 2016 fik direkte tegnende skadesforsikringsselskaber et resultat før skat på 10,8 mia. kr. Det er en stigning på 3,4 mia. kr. i forhold til 2015, hvor resultatet var 7,4 mia. kr. Egenkapitalforrentning før skat var 20,2 pct. i 2016, mens den var 13,7 pct. i 2015. Fremgangen skyldes primært, at selskaberne leverede et investeringsafkast på 3,7 mia., hvilket er en stigning på 149 pct. i forhold til 2015, og at erstatningsudgifter for egen regning (f.e.r.) faldt med 1,4 mia. i forhold til 2015, jf. tabel A1 i appendiks og figur 1.

Figur 1: Forrentning af egenkapital blev forbedret i 2016

Ændring i
egenkapitalen i
procentpoint.

Note: Figuren viser de faktorer, der har påvirket egenkapitalens forrentning før skat fra 2015 til 2016. Gul angiver positivt bidrag og blå angiver negativt bidrag. Forsikringsselskabet Danica og reassuranceselskaber er generelt ikke indeholdt i regnskabsanalysen, se afsnit 8 om statistikken. F.e.r. betyder "for egen regning", dvs. efter fradrag af reassuranceandel, der afdækker en del af den forsikringsmæssige risiko. Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente. Regnskabsstallene er baseret på indberetninger fra selskaber på markedet i de enkelte år i femårsperioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Skadesforsikringsselskabernes samlede forretning kan opdeles i forsikringsmæssige kerneaktiviteter og investeringsaktiviteter, som primært vedrører forvaltningen af præmierne indtil selskaberne udbetaler erstatningerne.

I 2016 fik direkte tegnende skadesforsikringsselskaber samlet set både et bedre forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast sammenlignet med 2015, jf. tabel A1 i appendiks.

38 selskaber, med en samlet markedsandel på 90 pct., fik både et positivt forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast. Derimod fik 19 selskaber med en samlet markedsandel på 8 pct. et negativt forsikringsteknisk resultat, men dog et positivt investeringsafkast. Og endelig fik to selskaber både et negativt forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast.

Tabel 1: Selskaber fordelt efter forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast

2016		Forsikringsteknisk resultat	
		Positivt	Negativt
Investeringsafkast	Positivt		
	Antal selskaber	38	19
	Procent af bruttopræmier	90%	8%
	Negativt		
	Antal selskaber	4	2
	Procent af bruttopræmier	1%	2%

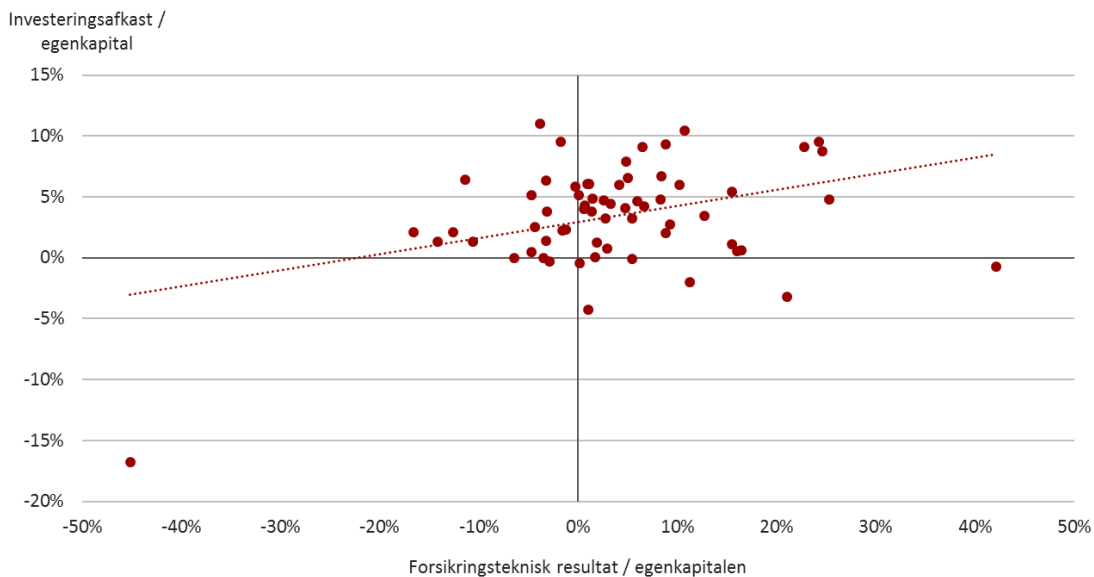
Note: Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

En række overvejende mindre skadesforsikringsselskaber opererer med en forretningsmodel, som over en årrække har vist sig ikke at kunne generere overskud på den forsikringstekniske drift, se tabel A3 og A4 i appendiks.

Enkelte af disse selskaber har desuden ikke været i stand til at kompensere for den svage lønsomhed med et godt investeringsafkast i 2016. Figur 2 viser en svag tendens til, at selskaber med et lavt eller negativt forsikringsteknisk resultat også har opnået et lavere investeringsafkast end gennemsnittet af selskaberne.

Figur 2: Svag lønsomhed blev ikke kompenseret af et bedre investeringsafkast i 2016

Note: Figuren viser det forsikringstekniske resultat ift. egenkapitalen i 2016 sammenholdt med investeringsafkastet efter forsikringsteknisk rente ift. egenkapitalen i 2016. Den stiplede linje er en lineær trend med R^2 på 0,14.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

For flere af disse selskaber er en positiv nettodrift alene drevet af et positivt investeringsafkast. Det negative forsikringstekniske resultat gør selskaberne sårbare overfor udsving på de finansielle markeder. Selskaberne med lav lønsomhed skilte sig dog ikke ud i forhold til solvensoverdækning ved udgangen af 2016.

Solvensoverdækning

Solvensoverdækningen lå samlet for alle selskaber ved udgangen af 2016 pænt over kapitalkravet.

Fra 2016 har selskaber i gruppe 1 arbejdet med to forskellige solvensoverdækninger, målt i forhold til SCR og MCR, som følge af de nye Solvens II-regler, jf. boks 1.

Boks 1: Solvensoverdækning, SCR og MCR, efter Solvens II

Selskaber i gruppe 1 opgør to forskellige kapitalkrav, nemlig solvenskapitalkravet (SCR) og minimumskapitalkravet (MCR):

- **SCR** angiver den mængde kapital, som er tilstrækkelig til at et forsikringsselskab med 99,5 pct. sandsynlighed kan opfylde sine forpligtelser inden for det næste år. SCR opgøres enten ved brug af en fælles europæisk standardmodel eller ved en selskabsspecifik model (intern model). Finanstilsynet skal dog godkende brugen af interne modeller. **MCR** angiver en kritisk grænse for kapitalgrundlagets størrelse. For nystartede forsikringsselskaber eller forsikringsselskaber med beskedne forsikringsrisici vil solvenskapitalkravet i mange tilfælde være lavere end minimumskapitalkravet. En markant nedgang i kapitalgrundlaget kan i sjældne tilfælde bringe selskabernes kapitalgrundlag under minimumskapitalkravet. Et forsikringsselskab, som ikke opfylder minimumskapitalkravet skal udarbejde en finansieringsplan, der beskriver de foranstaltninger, der er nødvendige, for at selskabet kan opfylde minimumskapitalkravet. Finansieringsplanen skal forelægges Finanstilsynet til godkendelse senest 1 måned efter, at selskabet har konstateret, at det ikke opfylder minimumskapitalkravet. Finansieringsplanen skal føre til, at minimumskapitalkravet opfyldes senest 3 måneder efter konstateringen. MCR opgøres som den største værdi af det kombinerede MCR og det absolutte MCR:
 - Det kombinerede MCR afhænger af selskabets præmier og hensættelser og skal ligge mellem 25 pct. og 45 pct. af SCR.
 - Det absolutte MCR afhænger af, hvilke forsikringsklasser selskabet har koncession til at tegne.
- **Solvensoverdækningen** er beregnet som forsikringsselskabernes kapitalgrundlag i forhold til kapitalkravene.

Selskaber i gruppe 2 er derimod fortsat med den samme definition af solvensoverdækning som tidligere.

Solvensoverdækningen for selskaber i gruppe 1 efter de tidligere regler har stort set været uændret i perioden 2012-2015. Solvensoverdækningen for gruppe 2 var 2,9 i 2016, mens solvensoverdækning MCR og SCR for gruppe 1 var hhv. 4,7 og 2,3 i samme periode, jf. tabel 2.

Tabel 2: Solvensoverdækningen i 2016 var lavere efter nye solvenskrav

	2012	2013	2014	2015	2016
Solvensoverdækning - grp. 1	3,8	4,0	4,0	4,0	
Solvensoverdækning - grp. 2	3,0	3,3	3,7	3,4	2,9
Solvensoverdækning - SCR					2,3
Solvensoverdækning - MCR					4,7

Note: Nøgletallene om solvensoverdækning er beregnet som selskabernes basiskapital over kapitalkravet. Gruppefordelingen i 2016 er fastlåst i hele perioden, dvs. det er kun selskaber, som eksisterede i 2016, der indgår i populationen i 2012-2015. Fra 2016 indberetter selskaber i gruppe 1 efter Solvens II-reglerne, mens selskaber i gruppe 2 indberetter efter gammel standard. "Solvensoverdækningen- grp. 2" viser solvensoverdækning for gruppe 2, mens "Solvensoverdækning - SCR" og "Solvensoverdækning - MCR" viser solvensoverdækningen for gruppe 1.

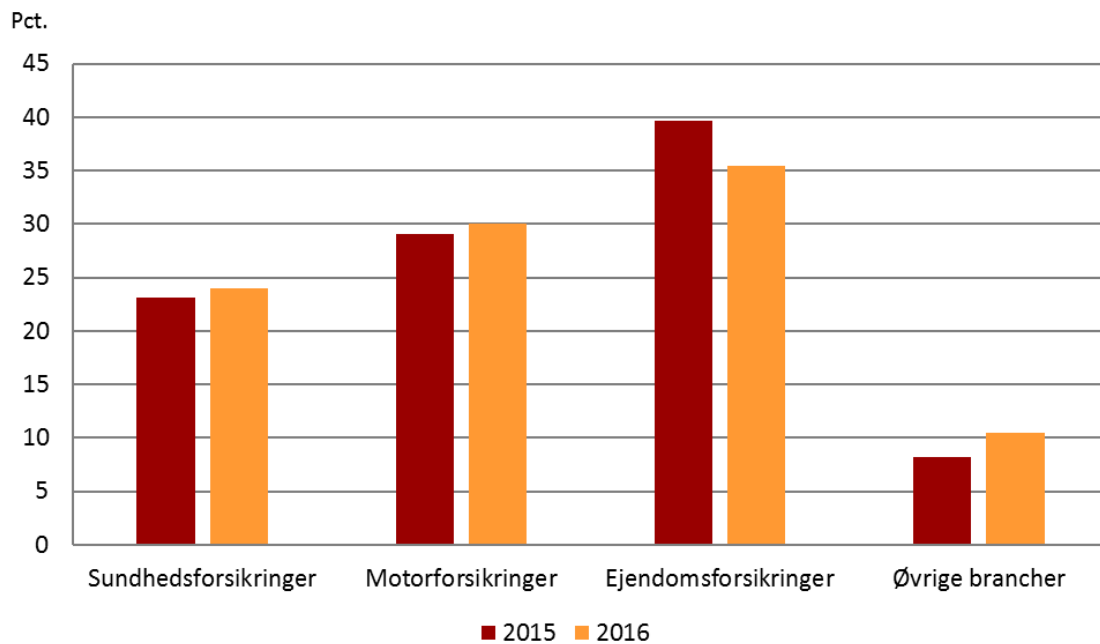
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Bruttopræmieindtægter og erstatningsudgifter f.e.r. fordelt på hovedbrancher

Siden 2014 har bruttopræmieindtægterne stort set ligget stabilt. Direkte tegnende skadesforsikringsselskaber modtog, lige som tidligere år, den største andel af bruttopræmieindtægter fra ejendoms- og motorforsikringer. Dog ses der en lille ændring i andelen af bruttopræmieindtægter fra hovedbrancherne fra 2015 til 2016. Ændringen i andelen af bruttopræmieindtægter fra hovedbrancherne kan i nogen udstrækning henføres til et databrud fra 2015 til 2016. Fra 2016 har forsikringsselskaber i gruppe 1 indberettet branchefordelte bruttopræmieindtægter i Solvens II, som indeholder andre brancher end Solvens I. Selskaber i gruppe 2 indberetter fortsat efter Solvens I. Se afsnit 8 om statistikken, hvor tabel 4 viser, hvilke brancher der indgår i hovedbrancherne fra Solvens I og Solvens II.

I 2016 fik skadesforsikringsselskaberne en større andel af bruttopræmieindtægter fra sundhedsforsikring, motorforsikring og øvrige brancher, mens bruttopræmieindtægter fra ejendomsforsikring faldt 5 procentpoint, jf. figur 3.

Figur 3: Andel af bruttopræmieindtægter fra ejendomsforsikringer faldt i 2016

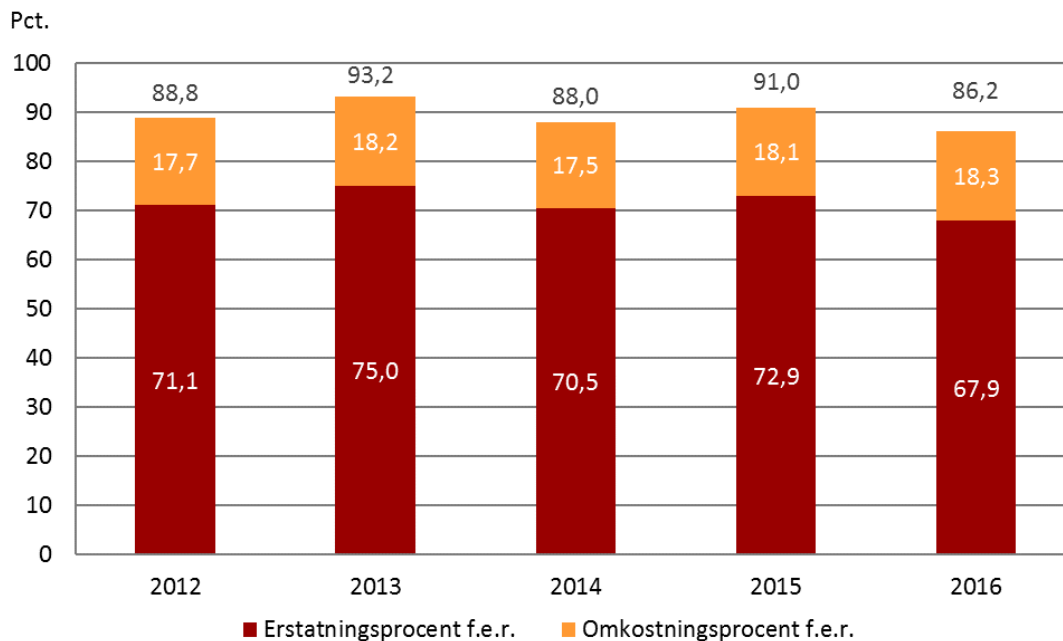

Note: Se afsnit 8 om statistikken for en præcis definition af hovedbrancherne og databruddet mellem 2015 og 2016.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Combined ratio¹ for direkte tegnende skadesforsikringsselskaber blev forbedret i 2016, idet tallet faldt fra 91 pct. i 2015 til 86,2 pct. i 2016. Forbedringen er drevet af, at erstatningsprocenten f.e.r. er faldet mere end omkostningsprocenten er steget, jf. figur 4.

¹Combined ratio er beregnet som summen af erstatningsprocent f.e.r. og omkostningsprocent f.e.r. og viser den andel af hver præmiekrone, som går til erstatninger og omkostninger. Se også note til figur 3.

Figur 4: Combined ratio faldt i 2016

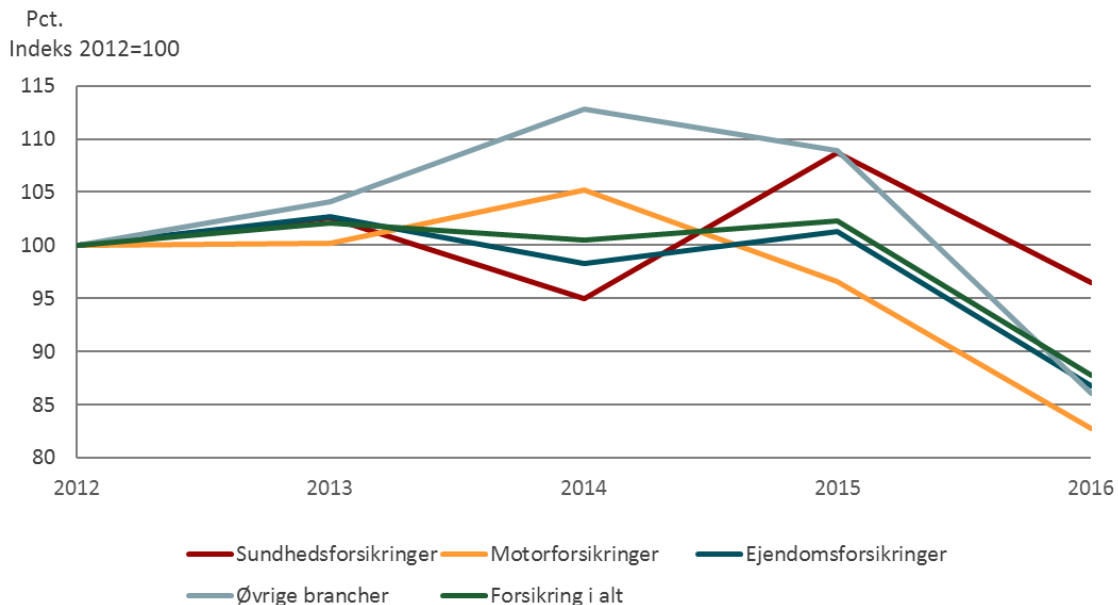

Note: Nøgletallene er beregnet som vægtede gennemsnit af de nøgletal, de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for hele femårsperioden baseret på de selskaber, der var på markedet i det pågældende år. Vægtene afspejler det enkelte selskabs tyngde indenfor de pågældende nøgletal i det pågældende år. Nøgletallet combined ratio er beregnet som summen af erstatningsprocent f.e.r. og omkostningsprocent f.e.r.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Erstatningsprocenten for alle hovedbrancher har varieret år for år. Fælles for alle brancher er, at de faldt i 2016 og ligger på et niveau under niveauet i 2012, jf. figur 5.

Figur 5: Branchefordelte erstatningsprocenter f.e.r faldt til et lavere niveau i 2016

Note: Brancherne er opdelt på baggrund af Solvens II-brancherne. Se afsnit 8 om statistikken for en præcis definition af hovedbrancherne.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

3. De største risici ved brugen af agenter er ofte manglende kendskab til produkterne og markedet

Udenlandske selskaber fra EU kan via grænseoverskridende tjenesteydelser tegne forsikringer gennem agenter i Danmark, ligesom danske selskaber kan tegne forsikringer i EU på samme vis, jf. boks 2.

Boks 2: Tilladelse til at udøve grænseoverskridende tjenesteydelser

For at udøve grænseoverskridende tjenesteydelser skal selskabet på forhånd kontakte den ansvarlige tilsynsmyndighed i landet (tilsynsmyndigheden), hvor selskabet har hovedsæde (hjemlandet), med informationer om, i hvilke lande og hvilke risici selskabet agter at tegne. Herefter videresendes informationen sammen med et certifikat, der godtgør, at selskabet overholder kapitalkravene til tilsynsmyndigheden i landet, hvor selskabet agter at udøve sin virksomhed (værtslandet).

En forsikringsagent formidler forsikringsprodukter for et eller flere forsikringsselskaber. Forsikringsagentens forretningsmodel består i at forestå det indledende arbejde i forbindelse med indgåelse af forsikringsaftaler, indgå aftaler eller medvirke ved administrationen og opfyldelse af sådanne aftaler.

Brugen af agenter er almindelig i dansk skadesforsikring. Typiske agenter er autoforhandlere og banker. Risiciene ved disse agenter er begrænset, da de alene er salgskanaler for forsikringsselskaberne. Det er altså fortsat i udgangspunktet selskaberne, som står for accepten samt police- og skadeadministrationen mv. Endelig formidler disse agenter salg af standardprodukter.

Andre agenter har specialiseret sig i nichebrancher eller brancher med komplicerede produkter. Det kan f.eks. være arbejdsskade-, byggeskade- eller ejerskifteforsikringer.

I nogle tilfælde outsourcer selskaber meget væsentlige dele af administrationen til agenter. Det drejer sig om accepten, opkrævning af præmier, police- og skadesadministration samt opsætning af sagshensættelser. De bagvedliggende selskaber godkender acceptregler, tarif og forsikringsbetingelser. Agenterne modtager provisioner, som er højere end provisioner til assurandører. Det store omfang af outsourcing gør, at selskaberne ikke får tilstrækkeligt kendskab til produkterne og risikerer at miste styringen af risikopåtagelsen og driftsomkostningerne.

Det kan specielt være et problem for udenlandske selskaber.

Gable Insurance fra Lichtenstein, som blev erklæret konkurs i efteråret 2016, er et eksempel på et selskab, hvis forretningsmodel udelukkende baserede sig på grænseoverskridende virksomhed. I Danmark tegnede Gable Insurance primært ejerskifteforsikringer i Danmark gennem agenten Husejernes Forsikring Assurance Agentur ApS. Ejerskifteforsikring er et unikt dansk produkt, hvor policernes lange løbetid udgør en særlig risiko i vurderingen af produktets lønsomhed og ved beregning af erstatningshensættelserne.

Ved indførslen af Solvens II blev lovgivningsmæssige minimumskrav til skadesforsikringsselskaber i Europa ensartet på tværs af landegrænser. Tilsynsmyndigheden i hjemlandet har ansvaret for overholdelse af Solvens II-reglerne, mens tilsynsmyndigheden i værtslandet har ansvaret for overholdelse af god skik-reglerne. Der er opbygget et samarbejde i form af tilsynskollegier med tilsynsmyndigheder fra de lande, hvor en forsikringskoncern er til stede med datterselskaber eller filialer. Efter Gable Insurances konkurs har EIOPA udvidet kollegiesamarbejdet og opfordrer til et større samarbejde mellem tilsynsmyndighederne fra de lande, hvor et forsikringsselskab er til stede i form af en væsentlig grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed. Samarbejdet består af regelmæssige møder, hvor tilsynsmyn-

digheden i hjemlandet formidler relevante informationer om selskabet, mens tilsynsmyndigheden i værtslandet bidrager med information om den generelle markedsudvikling i værtslandet.

Finanstilsynet vil fremover sætte særligt fokus på forretningsmodeller, der primært baserer sig på grænseoverskridende virksomhed og tegning af produkter, der har en større risiko end standardprodukter.

4. Garantifonden for skadesforsikringsselskaber dækker bl.a. ved konkurs i Danmark

Garantifonden for skadesforsikringsselskaber blev etableret i 2003 som reaktion på det danske skadesforsikringsselskab Plus Forsikring A/S' konkurs i efteråret 2002. Garantifonden er en privat, selvejende institution, oprettet ved lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber, som dækker ved bl.a. konkurs i Danmark som beskrevet nedenfor.

Fonden yder dækning, når et direkte tegnende skadesforsikringsselskab, som har Finanstilsynets tilladelse til at drive forsikringsvirksomhed, går konkurs. Det omfatter skadesforsikringsselskaber med hjemsted i Danmark og filialer i Danmark af skadesforsikringsselskaber med hjemsted i et land udenfor EU, som EU ikke har indgået aftale med på det finansielle område.

Fonden yder ikke dækning, når et direkte tegnende skadesforsikringsselskab med hjemsted i et land indenfor EU eller i et land, som EU har indgået aftale med på det finansielle område, der driver forsikringsvirksomhed i Danmark via filial eller grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed, går konkurs. Den oprindelige årsag er, at Finanstilsynet efter EU-reglerne ikke fører tilsyn med disse forsikringsselskaber. Det er overladt til hjemlandets tilsynsmyndigheder.

I dag er der ikke en forpligtelse i EU-lande til at etablere garantiordninger, som kan håndtere krav fra forsikringstagere og sikrede, hvis et skadesforsikringsselskab går konkurs. Forsikringstagere og sikrede i EU er som følge heraf dækket forskelligt. Dette blev tydeligt for danske forbrugere, da Gable Insurance gik konkurs. Blandt andre stod selskabets danske forsikringstagere og sikrede uden dækning, fordi Liechtenstein ikke har etableret en garantiordning i lighed med den danske.

Danmark vedtog en ændring af lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber i december 2016. Ændringen udvidede Garantifondens dækningsområde, så forsikringstagere

m.fl. i Danmark, der havde tegnet en forsikring i Gable Insurance, kunne få dækket deres krav.

I maj 2017 vedtog Danmark endnu en ændring af lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber. Den gør det muligt for direkte tegnende skadesforsikringsselskaber med hjemsted i andre lande indenfor EU og lande, som EU har indgået aftale med på det finansielle område, at tilslutte sig Garantifonden. Formålet med lovændringen er at afbøde virkningen ved fremtidige situationer som den, der opstod ved Gable Insurances konkurs. Loven trådte i kraft den 1. juli 2017.

5. Proportionalitetsprincippet giver Finanstilsynet mulighed for at tilpasse kravene til selskabernes virksomhed

Det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip er også indeholdt i Solvens II og fastslår, at kravene skal være rimelige i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af selskabets risici og aktiviteter. Princippet giver Finanstilsynet mulighed for at tilpasse kravene til selskabets virksomhed – ikke til at fravige reguleringskravene.

Dette afsnit har særligt fokus på den lovregulerede proportionalitet i forhold til både ledelsesbekendtgørelsen² og proportionalitetsbekendtgørelsen³.

God ledelsesstruktur danner grundlag for en sund og fornuftig ledelse af forsikringsselskaberne. Lovgivningen stiller derfor krav om, at selskaberne skal have et effektivt ledelsessystem, som er rimeligt i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af selskabets virksomhed. Selskabet skal desuden sikre sig, at organisationen er opbygget sådan, at ansvars- og arbejdsområder er klart definerede, og at udførelsen af opgaverne er adskilt fra kontrollen, jf. boks 4.

Boks 4: Proportionalitet, jf. ledelsesbekendtgørelsen

Bestyrelsen og direktionen skal træffe tilstrækkelige foranstaltninger til, at virksomheden drives betryggende. Det følger af proportionalitetsbestemmelsen i § 2 i ledelsesbekendtgørelsen.

² Bekendtgørelse nr. 1723 af 16. december 2015 om ledelse og styring af forsikringsselskaber m.v.

³ Bekendtgørelse nr. 791 af 23. juni 2016 om proportional begrænsning af regelmæssig tilsynsindberetning for gruppe 1-forsikringsselskaber m.fl.

Udgangspunktet er den konkrete forretningsmodel, og ledelsesbekendtgørelsens krav skal fortolkes i lyset af virksomhedens konkrete risici. En mindre kompleks virksomhed kan, hvis risikobilledet tillader det, nøjes med færre politikker end en stor eller mere kompleks virksomhed. Virksomhederne skal dog altid opfylde kravet om at ansætte nøglepersoner, der er ansvarlige for de fire nøglefunktioner, jf. boks 5.

Boks 5: Nøglepersoner og nøglefunktioner

Af ledelsesbekendtgørelsen §17, stk. 1 og 2 følger:

”Med henblik på at sikre effektive former for virksomhedsstyring, herunder et effektivt risikostyringssystem og et effektivt internt kontrolsystem, skal direktionen i et gruppe 1-forsikringsselskab sikre, at virksomheden som minimum har følgende fire nøglefunktioner: risikostyringsfunktion, compliancefunktion, aktuarfunktion og intern auditfunktion. Direktionen skal for hver af de mindst fire nøglefunktioner udpege en nøgleperson, der er den ansvarlige for funktionen.”

Kravet modificeres af Solvens II-direktivets præambel betragtning nr. 32, hvoraf følgende fremgår:

”I mindre, og mindre komplekse, selskaber undtagen i forbindelse med den interne auditfunktion bør det være muligt, at én person eller organisatorisk enhed endvidere kan udføre mere end én funktion.”

Finanstilsynet fortolker ledelsesbekendtgørelsens regulering af funktionerne i overensstemmelse med den bagvedliggende direktivregulering. Det betyder, at de fire nøglefunktioner som udgangspunkt skal ledes af hver sin ansvarlige nøgleperson. I overensstemmelse med præambelbetragtningen er det dog Finanstilsynets udgangspunkt, at kravene til små selskaber med simple forretningsmodeller og ukomplicerede produkter er mindre end kravene til store virksomheder, virksomheder med sammensatte forretningsmodeller eller virksomheder, der udbyder komplekse produkter. Hensigten med proportionalitetsprincippet er, at virksomhederne er omfattet af reglerne, men at der sker den fornødne tilpasning for mindre og mellemstore virksomheder.

Kravene til nøglefunktionerne og nøglepersonerne er også omfattet af proportionalitetsbestemmelsen i § 2 i ledelsesbekendtgørelsen. Det vil sige, at det beror på en proportionalitetsvurdering af selskabets risici og aktiviteter, om én person kan udpeges som nøgleperson og dermed ansvarlig for ikke bare én, men flere funktioner samtidigt.

Før Solvens II trådte i kraft, havde de mindste skadesforsikringsselskaber i gruppe 1 typisk kun én ansat, nemlig direktøren. Efter Solvens II skal disse selskaber også udpege mindst fire nøglepersoner, men kan efter en konkret vurdering nøjes med at have mindst to ansatte: en direktør og en ansvarlig for den interne auditfunktion. Det skyldes, at den ansvarlige for den interne auditfunktion skal være uafhængig. Derfor kan direktøren ikke udpeges til denne funktion. Hvis kompetencerne er til stede, er det dog Finanstilsynets vurdering, at én person kan være ansvarlig for flere funktioner. Det gælder eksempelvis, hvis funktionernes opgaver er outsourcet, og forretningsmodellen ikke er af stor kompleksitet. Denne praksis er indført for at tilgodese Solvens II-reguleringens proportionalitetsprincip.

Et bestyrelsesmedlem kan aldrig være ansvarlig for en nøglefunktion. Det ville stride mod det danske ledelsessystem, hvor bestyrelsen har det overordnede strategiske ansvar, og direktionen har ansvaret for den daglige drift.

For en forsikringsholdingvirksomhed medfører Solvens II også krav om etablering af et ledelsessystem med fire funktioner. Her betyder proportionalitetsprincippet, at virksomheden skal udpege fire nøglepersoner, men kun udarbejde de politikker, der er relevante ud fra en konkret vurdering af virksomhedens risici. Finanstilsynet vurderer, at forsikringsholdingvirksomheder kan opfylde kravet om fire nøglefunktioner ved at anvende splitansættelser i forsikringsdattervirksomheden og forsikringsholdingvirksomheden. Desuden kan forsikringsholdingvirksomheder søge om dispensation fra kravet om at udpege en aktuarfunktion, fordi der ikke er forsikringsrisici i selskabet.

Proportionalitetsbekendtgørelsen giver udelukkende de mindre selskaber, hvis markedsandel ikke overstiger 20 pct., mulighed for at komme i betragtning til en lempelse af indberetningsforpligtelserne, jf. boks 6.

Boks 6: Proportionalitet, jf. proportionalitetsbekendtgørelsen

Proportionalitetsbekendtgørelsen giver Finanstilsynet mulighed for at lempe visse indberetningsforpligtelser for mindre forsikringsselskaber i gruppe 1. Det kan ske ved at undtage et forsikringsselskab i gruppe 1 fra krav om såkaldt post-for-post-indberetning eller ved at begrænse den regelmæssige tilsynsindberetning for selskabet.

Finanstilsynet opgør én gang årligt separat, hvilke skades- og livsforsikringsselskaber der ligger under grænsen. Aktuelt er det ca. 50 skadesforsikringsselskaber og ca. 20 livsforsik-

ringsselskaber. Om et selskab kan få dispensation fra et indberetningskrav, baserer Finanstilsynet på en konkret vurdering af, om indberetningen af oplysningerne vil være uforholdsmæssigt byrdefuld for selskabet i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af dets virksomhed.

Proportionalitetsbekendtgørelsen finder også anvendelse på koncernniveau. Her forudsætter muligheden for at opnå lempelse dog, at alle gruppe 1-forsikringsselskaber i koncernen også har opnået lempelsen, jf. § 2, stk. 4, i proportionalitetsbekendtgørelsen. Kommissionen har ved besvarelse af spørgsmål fra Finanstilsynet bekræftet, at koncerntilsyn efter Solvens II-direktivet også er relevant i forhold til koncernstrukturer, hvor der alene er et forsikringsdatterselskab i gruppe 1.

6. Finanstilsynet forventer, at selskaberne har fokus på deres outsourcede aktiviteter

Finanstilsynet oplever jævnligt udfordringer på outsourcingområdet på inspektioner. Udfordringerne kan deles i to grupper. Den ene gruppe er, hvor bestyrelsen ikke har identificeret en aftale om outsourcing som væsentlig outsourcing, og dermed omfattet af reglerne. Den anden gruppe er, hvor outsourcingaftalerne ikke lever op til kravene i outsourcingbekendtgørelsen. Det har typisk været kravene om Finanstilsynets adgang til oplysninger og godkendelse af videreoutsourcing, som aftalerne ikke har levet op til.

Derfor stilles der i dette afsnit skarpt på de nuværende og kommende regler om outsourcing.

Virksomheder kan vælge at outsource en funktion eller aktivitet, hvis opgaven kan løses bedre og billigere af en specialiseret leverandør, jf. boks 7. Forsikringsselskaber vælger ofte at outsource IT-driften og investeringsforvaltningen for at fokusere på forsikringsdriften og spare penge.

Boks 7: Outsourcing – Lov om finansiell virksomhed

Lov om finansiell virksomhed definerer outsourcing som *"En virksomheds henlæggelse af væsentlige aktivitetsområder, der er underlagt Finanstilsynets tilsyn, til en leverandør"*.

Tidligere var outsourcing af væsentlige aktiviteter på forsikringsområdet ikke særskilt reguleret. I 2010 trådte en ny bekendtgørelse om outsourcing af væsentlige aktivitetsområder i kraft (outsourcingbekendtgørelsen)⁴.

Outsourcingbekendtgørelsen gælder for alle finansielle virksomheder og indeholder bestemmelser om outsourcingvirksomheders, herunder forsikringsselskabers, ansvar for og kontrol med de outsourcete aktiviteter. I tilknytning til outsourcingbekendtgørelsen har Finanstilsynet udstedt en vejledning⁵, som indeholder en fortolkning af kravene i outsourcingbekendtgørelsen. Finanstilsynet har desuden netop offentliggjort en beskrivelse, der uddyber en række krav til finansielle virksomheders IT-outsourcing med fokus på cloud-løsninger. Beskrivelsen supplerer den eksisterende vejledning til outsourcingbekendtgørelsen og uddyber bl.a. kravene til væsentlighed, selskabets ubetingede ret til at gennemføre audit og godkendelsesprocessen ved brug af underleverandører. Princippet bag outsourcingbekendtgørelsen er, at outsourcingvirksomheden har ansvaret for, at den outsourcete aktivitet udføres tilfredsstillende. Dette ansvar kan ikke outsources. Desuden kan udelukkende bestyrelsen beslutte, hvilke væsentlige aktivitetsområder virksomheden outsourcer. Outsourcingbekendtgørelsen fastsætter bl.a., hvilke minimumskrav outsourcingvirksomheden skal stille til leverandøren ved indgåelse af en kontrakt. Forsvarlighed ved aftalens indgåelse skal sikre, at leverandøren til hver en tid leverer den aftalte ydelse eller det aftalte produkt, samtidig med at outsourcingvirksomheden kan føre effektiv kontrol med leverancerne. Desuden er formålet med bekendtgørelsen at sikre, at Finanstilsynet kan føre et mere effektivt tilsyn med virksomhedernes outsourcing.

Den 1. januar 2016 trådte Solvens II-reglerne for forsikringsselskaber i kraft. Med indførslen af Solvens II er det ikke kun væsentlige aktivitetsområder, som er omfattet af outsourcing. Definitionen er udbygget, og der sondres mellem outsourcing af *"funktioner eller en hvilken som helst forsikrings- eller genforsikringsaktivitet"* og outsourcing af *"kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter"*, jf. boks 8.

⁴ Ved lov nr. 392 af 25. maj 2009 om ændring af lov om finansiell virksomhed og forskellige andre love blev der indført regler om outsourcing, idet der med hjemmel i denne lovs § 72a, stk. 1, blev udstedt bekendtgørelse nr. 21 af 11. januar 2010 om outsourcing af væsentlige aktivitetsområder, som ændret ved bekendtgørelsen nr. 1304 af 25. november 2010.

⁵ Vejledning nr. 37 af 12. maj 2010.

Boks 8: Outsourcing efter Solvens II

Solvens II-direktivets artikel⁶ 13, nr. 28 definerer outsourcing, som *"et arrangement af en hvilken som helst art mellem et forsikrings- eller genforsikringsselskab og en tjenesteyder, der kan være en tilsynspligtig enhed eller ej, i kraft af hvilket tjenesteyderen enten direkte eller gennem videreoutsourcing udfører en proces, en tjeneste eller aktivitet, som forsikrings- eller genforsikringsselskabet ellers selv ville have udført"*.

Solvens II-direktivets artikel 49, stk. 2, samt Solvens II-forordningens⁷ artikel 274, stk. 2, foreskriver, at forsikringsselskabers bestyrelser skal forholde sig til, hvilke områder af deres forretning der kan betegnes som *"kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter"*.

Artikel 274 i Solvens II-forordningen indeholder desuden en række detaljerede krav for forsikringsselskaber, der i vid udstrækning er sammenfaldende med reglerne i outsourcingbekendtgørelsen.

Da forordninger er direkte anvendelige i Danmark og har forrang fremfor national lovgivning, gælder artikel 274 umiddelbart for forsikringsselskaberne og erstatter reglerne i outsourcingbekendtgørelsen. Finanstilsynet forventer af samme grund at revidere denne.

Finanstilsynet forventer, at forsikringsselskaberne har fokus på deres outsourcede aktiviteter. Det er forsikringsselskabets ansvar at sørge for, at aktiviteterne udføres tilfredsstillende. Reglerne om outsourcing skal netop sikre, at virksomhederne bliver drevet på en sådan måde, at kunderne kan have tiltro til, at deres midler bliver behandlet forsvarligt, og virksomhederne ikke lider tab som følge af misbrug og kriminalitet.

⁶ Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II), herefter Solvens II-direktivet.

⁷ Kommissionens Delegerede Forordning (EU) 2015/35 af 10. oktober 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II), herefter Solvens II-forordningen.

7. Finanstilsynets anvendelse af nye indberetninger på investeringsområdet for selskaber i gruppe 1

Forsikringsselskaberne i gruppe 1 har siden den 1. januar 2016 skullet foretage en række nye indberetninger. Disse udgør et omfattende indberetningskompleks, der dækker en lang række af selskabernes aktiviteter, som f.eks. oplysninger vedrørende præmier, hensættelser, genforsikringsomfang, solvenskapitalkrav, kapitalgrundlag og investeringer. Indberetningerne er ens for alle lande omfattet af Solvens II, hvilket giver muligheder for at foretage peer group-sammenligninger på tværs af landegrænser.

På investeringsområdet er detaljeringsgraden i indberetningerne steget mærkbart. Det er nu i vidt omfang muligt at følge selskabernes enkelte investeringer. På aktier angives udstederen direkte, hvilket giver Finanstilsynet mulighed for at anskue selskabernes aktieporteføljer ud fra en porteføljetankegang. Finanstilsynet vil f.eks. kunne gøre sig overvejelser om den geografiske sammensætning i forbindelse med vurderingen af risikoen i en given portefølje. Statsobligationer fra EU-medlemsstaterne indgår i standardmodellens opgørelse af solvenskapitalkravet med en spændrisiko på 0. I det omfang, der er forskelle i spændrisiko mellem lande, kan en høj koncentration af statspapirer fra et enkelt land betyde en forhøjet usikkerhed, som der ikke tages højde for i forbindelse med beregningen af selskabets solvenskapitalkrav. Finanstilsynet vil forvente, at en sådan forhøjet risiko er omtalt i selskabets ORSA.

Det er også muligt at inddrage porteføljens fordeling på sektorer i risikoovervejelser. Indeholder porteføljen eksempelvis en overvægt af cykliske aktier, kan det være forbundet med større usikkerhed, end hvis porteføljen i højere grad består af aktier, hvor kursudsvingene historisk har været mindre.

Med de nye indberetninger på investeringsområdet er det også lettere at føre tilsyn med, om selskabernes aktivsammensætning er forenelig med prudent person-princippet, der blev introduceret som en del af Solvens II.

Tabel 3 viser en oversigt over skadesforsikringsselskabernes aktivfordeling. Det fremgår af tabellen, at langt størstedelen af selskabernes beholdninger af statsobligationer er udstedt af centrale myndigheder, mens kun en mindre del er udstedt af overnationale, regionale samt lokale myndigheder. Det fremgår også, at virksomhedsobligationer i alt udgør over halvdelen af selskabernes samlede aktiver. Forklaringen er, at realkreditobligationer er indeholdt i denne kategori. Covered bonds udgør sammen med andre realkreditobligationer i alt knap 82 mia. kr., mens virksomhedsobligationer i snæver forstand udgør 6,8 mia. kr.

**Tabel 3: Samlede indberettede aktiver for skadesforsikringsselskaberne i gruppe 1.
4. kvartal 2016**

	<i>Mio. kr.</i>	<i>I procent af investeringer i alt</i>
Statsobligationer	16.408	9,7
Heraf:		
- Centrale myndigheder	12.319	
- Øvrige	4.485	
Virksomhedsobligationer i alt	89.492	51,9
Heraf:		
- Virksomhedsobligationer	6.839	
- Realkredit	81.754	
- Øvrige	899	
Aktier	35.544	20,6
Investeringsfonde og kollektive investeringer	19.396	11,2
- Aktiefonde	8.784	
- Gældsfonde	9.377	
- Øvrige	1.235	
Øvrige	11.145	6,5
I alt	172.381	100

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

8. Tilbage melding på selskabernes julebrev 2015

Finanstilsynet bad i december 2015 bestyrelserne i samtlige skadesforsikringsselskaber om at redegøre for en række forhold i relation til selskabernes klimatilpasning.

I dette kapitel ønsker Finanstilsynet at dele nogle generelle observationer fra redegørelserne. Desuden indeholder kapitlet en række anbefalinger i forlængelse af selskabernes redegørelser.

Når der i kapitlet tales om, hvor stor en andel af selskaberne der bliver påvirket af klimaforandringer, er det andelen af skadesforsikringsselskaber i Danmark.

Risikoprofil

Finanstilsynet bad selskaberne redegøre for deres overvejelser om, hvordan klimaforandringerne påvirker deres risikoprofil.

25 pct. af selskaberne vurderer, at deres risikoprofil bliver påvirket af klimaforandringer. Blandt disse selskaber oplyser flere, at klimaforandringer er et generelt punkt på dagsordenen hos bestyrelsen. Selskaber, der er særligt eksponeret i og omkring større byer, er gået i dialog med kommuner, myndigheder og interesseorganisationer for at identificere belastede områder, som skal prioriteres i forebyggelsen af vejrrelaterede skader.

75 pct. af selskaberne vurderer, at klimaforandringer ikke umiddelbart påvirker deres risikoprofil, selvom flere af disse selskaber blev påvirket af skybruddene i 2011 og 2014 samt stormene i 2013. Dette forklarer selskaberne ved, at de nu forebygger i højere grad end tidligere, og forventer derfor ikke at blive påvirket i samme grad fremadrettet. F.eks. nævner selskaberne, at byggematerialer generelt blevet stærkere og at vejrudsigterne er blevet mere pålidelige, og derved har muliggjort en øget anvendelse af varsling.

Selskabernes besvarelser viser, at generelt set bliver et selskabs risikoprofil påvirket af klimaforandringer hvis det tegner bygnings- eller løsøreforsikringer. De skadesforsikringsselskaber, som Finanstilsynet fører tilsyn med, tegner 65% både bygnings- og løsøre, eller en af delene.

En stor del af selskaberne arbejder med at nedbringe deres klimarisici, og derfor vurderer selskaberne at påvirkningsgraden af klimaforandringerne ikke er af væsentlig betydning for

dem. Dog vurderer Finanstilsynet at et selskabs risikoprofil stadig er påvirket, selvom selskabet arbejder med nedbringelse af sine risici. Finanstilsynet vurderer derfor, at selskaber, der tegner bygnings- eller løsøreforsikring, er påvirket af klimaforandring, selvom selskabet arbejder med forebyggelse.

Kapitalforhold

Selskaberne blev bedt om at redegøre for behovet for mere reassurance, samt mulighederne for at tilpasse deres nuværende reassuranceprogrammer hurtigt, hvis behovet skulle opstå, og hvorvidt det ville få afsmittende effekt på selskabernes solvenskapitalkrav (SCR), hvis deres reassuranceprogrammer ikke kunne realiseres. Selskaberne blev desuden bedt om at redegøre for, om deres SCR tager højde for øgede udgifter til vejrrelaterede begivenheder.

Alle selskaber vurderer, at deres nuværende reassuranceprogrammer er tilstrækkelige, da programmerne allerede nu dækker mere end en 200-års-begivenhed. Endvidere kan selskaberne tilpasse deres reassuranceprogrammer, hvis dette skulle blive aktuelt. Det vil dog medføre en større omkostning at tilpasse deres reassuranceprogrammer. I forhold til påvirkningen af SCR vurderer 33 pct. af selskaberne, at deres SCR vil stige, hvis deres reassuranceprogram ikke kan realiseres. Flere af selskaberne giver dog udtryk for, at de forventer at kunne realisere deres reassuranceprogram.

Hovedparten af alle selskaber vurderer, at deres SCR tager højde for øgede udgifter til vejrrelaterede begivenheder. Flere selskaber baserer denne vurdering på, at selskabet anvender standardformlen til beregning af SCR.

Standardformlen for SCR under Solvens II indeholder kapital til dækning af to store storme på ét år, men ikke eksplicit kapital til dækning af skybrudsskader. I 2013 blev Danmark ramt af to store storme og oplevede dermed en 200-års begivenhed efter standardformlens parametre. Danmark er også blevet ramt af flere kraftige skybrud. Da DMI forventer en stigning i antallet af storme, nedbør, nedbørsintensitet samt kraftigere skybrud bør selskaberne overveje, hvorvidt standardformlen imødekommer selskabernes reelle risiko.

Produkttilpasning

Selskaberne blev bedt om at redegøre for, hvilke tiltag de har foretaget eller agtede at foretage for at begrænse udgiften til vejrrelaterede begivenheder.

Alle selskaber, der vurderer, at deres risikoprofil påvirkes, har foretaget risikoreducerende tiltag. Finanstilsynet har ud fra selskabernes redegørelser identificeret tre former for tiltag,

som selskaberne anvender til at reducere deres risiko. Finanstilsynet håber, at nedenstående gennemgang af tiltagene kan fungere som inspiration til de selskaber, der ønsker at styrke deres tiltag i forbindelse med at forebygge og reducere konsekvenserne af klimaforandringer.

Pris

Flere selskaber har forøget deres præmier på ejendoms- og løsøreforsikringer til både erhvervs- og privatkunder. Desuden har flere selskaber hævet forsikringstagernes selvriskio for vejrrelaterede skader, eller valgt at give rabat på ejendomsforsikringen, hvis kunden foretager forebyggende foranstaltninger f.eks. installation af højt vandlukker.

Dækningsomfang

Flere selskaber har ændret dækningsomfanget på ejendoms- og løsøreforsikringen. Nogle selskaber dækker i dag ikke ældre bygninger til fuld- og nyværdi, men til dagsværdi. Det gælder f.eks. landbrugsbygninger. Andre selskaber har saneret deres kundeportefølje ud fra geografi. Flere selskaber er f.eks. ikke interesserede i at tilbyde forsikringer til kunder i hovedstadsområdet, da dette område tidligere har været hårdere ramt af skybrudene. Andre selskaber har indført tilvalgsdækninger på vand- og stormskadeforsikringerne.

Forebyggelse af kundens risici

Flere selskaber indgår i en dialog med kunden og forsøger at få den enkelte kunde til at forebygge skader, og derved nedbringe de økonomiske konsekvenser ved vejrrelaterede skader. Til hjælp herfor rådgiver forsikringsselskaberne kunderne om at indrette og vedligeholde deres hus mest optimalt i forhold til sikring mod vejrrelaterede skader.

Finanstilsynets anbefalinger

Danmark har de seneste år oplevet flere voldsomme vejrbegebenheder, og DMI forventer en stigning i disse. Finanstilsynet anbefaler derfor selskaber, der anvender standardformlen til beregning af SCR at overveje hvorvidt de anvendte stressscenarier for vejrrelaterede begivenheder er tilstrækkelige.

Finanstilsynet forventer, at selskaberne løbende har fokus på at identificere deres risici, og hvordan klimaforandringer påvirker disse. Finanstilsynet forventer også, at selskabernes arbejde bliver afspejlet i bestyrelsens arbejde, herunder den årlige ORSA-rapport til Finanstilsynet eller den offentliggjorte SFCR-rapport.

Endvidere vil Finanstilsynet gerne understrege vigtigheden af, at selskaberne ikke alene anvender historiske data og begivenheder, når risikoen vedrørende klimaforandringer beregnes, men også tager højde for hvad fremtiden vil bringe. Bl.a. forventer DMI at havet stiger, kyster og lavtliggende områder i højere grad vil opleve oversvømmelser og kysterosion. Dette er begivenheder, som ikke nødvendigvis er dækket af oversvømmelsesordningen via Stormrådet, og dermed potentielt kan påvirke forsikringsselskaberne.

9. Om statistikken

Markedsudviklingsartiklen er som udgangspunkt baseret på indberettede årsregnskaber for direkte tegnende skadesforsikringsselskaber i Danmark. Analyserne i artiklen omfatter alle danske skadesforsikringsselskaber med tilladelse fra Finanstilsynet, som ikke har truffet beslutning om ophør før den 1. januar 2016.

Fra den 1. januar 2016 har selskaberne i gruppe 1 primært indberettet efter Solvens II, mens selskaberne i gruppe 2 har indberettet efter dansk lovgivning. I statistikken er gruppernes indberetninger lagt sammen de steder, hvor indberetningerne overlapper. På grund af andre indberetningsstandarder og opdelinger for gruppe 1 vil der være et databrud i 2016 i forhold til tidligere perioder. Branchefordelingen, som er benyttet i artiklen, følger opdelingen fra tabel 4.

Tabel 4: Hovedbrancher, Solvens II-brancher og Solvens I-brancher

Hovedbrancher	Solvens II-brancher	Solvens I-brancher
Sundhedsforsikringer	1 Udgifter til lægebehandling	16 Sundhedsforsikring
	2 Indkomstsikring	17 Enkelt ulykkes- og sygeforsikring
	3 Arbejdsskadeforsikring	18 Erhvervsudygtighedsforsikring
Motorforsikringer	4 Motor, ansvarsforsikring	1 Arbejdsskadeforsikring
	5 Motor, kaskoforsikring	20 Motorkøretøjer, ansvar
Ejendomsforsikringer	7 Brand og andre skader på ejendom	21 Motorkøretøjer, kasko
		2 Bygningsforsikring
		4 Løsoreforsikring m.v.
		8 Anden erhvervsforsikring
		10 Familieforsikring
		11 Grundejerforsikring
		12 Fritidshusforsikring
Øvrige brancher	6 Sø-, luftfarts- og transportforsikring	14 Anden privatforsikring
	8 Almindelig ansvarsforsikring	6 Sø- og transportforsikring
		7 Luftfartsforsikring
		3 Byggeskadeforsikring
	9 Kredit- og kautionsforsikring	5 Erhvervsansvarsforsikring
	10 Retshjælpsforsikring	13 Ejerskifteforsikring
	11 Assistance	23 Kredit - og kautionsforsikring
	12 Diverse finansielle tabsforsikringer	25 Retshjælpsforsikring
		24 Turistassistanceforsikring

Forsikringsselskabet Danica er udeladt i beregningerne. Årsagen er, at selskabet fungerer som holdingselskab for Danica Pension, se evt. også Markedsudviklingsartikel for skadesforsikringsselskaber 2008. For regnskabsåret 2016 har 69 skadesforsikringsselskaber indberettet.

Regnskabstal og nøgletal for de enkelte skadesforsikringsselskaber og aggregerede tal vil blive tilgængelige på Finanstilsynets hjemmeside www.finanstilsynet.dk. Reassuranceselskaberne indgår i dette statistiske materiale.

Reassuranceselskaber

Opdelingen i direkte og indirekte tegnende skadesforsikringsselskaber er ikke helt entydig, fordi enkelte reassuranceselskaber har direkte forretninger, og flere af de direkte tegnende skadesforsikringsselskaber tillige tegner indirekte forretning.

Captives er forsikringsselskaber, der er ejet af selskaber eller koncerner og udelukkende har til formål at forsikre selskabets eller koncernens risici. Blandt de 69 skadesforsikringsselskaber under dansk tilsyn er 12 defineret som såkaldte captives i denne artikel.

10. Appendiks

Tabel A1: Uddrag af resultatopgørelse og balancer 2012-2016

						Vækst p.a. pct.	
Mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016	2012-2016	2015-2016
Resultatposter							
Bruttopræmier	58.635	58.278	66.552	66.915	66.690	3,3	-0,3
Afgivne genforsikringspræmier	-6.646	-6.721	-5.475	-6.075	-6.306	-1,3	3,8
Præmieindtægter f.e.r.	52.464	51.340	61.212	60.535	60.678	3,7	0,2
Erstatningsudgifter f.e.r.	36.575	36.452	42.925	43.283	41.854	3,4	-3,3
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.	9.145	9.386	10.951	11.033	11.011	4,8	-0,2
Forsikringsteknisk resultat	6.020	5.159	6.996	5.857	7.211	4,6	23,1
Investeringsafkast (se anmærkning)	4.109	3.049	4.007	1.488	3.706	-2,5	149,1
Årets resultat før skat	10.184	8.195	11.317	7.360	10.849	1,6	47,4
Balanceposter							
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	87.912	84.140	101.358	102.315	101.329	3,6	-1,0
Egenkapital	48.457	48.646	58.437	53.669	52.370	2,0	-2,4
Aktiver i alt	155.570	154.273	182.676	179.964	173.338	2,7	-3,7

Note: Forsikringsselskabet Danica og reassuranceselskaber er generelt ikke indeholdt i regnskabsanalysen, se afsnit 8 om statistikken. F.e.r. betyder "for egen regning", dvs. efter fradrag af reassuranceandel, der afdækker en del af den forsikringsmæssige risiko. Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente. Regnskabstallene er baseret på indberetninger fra de institutter, der var på markedet i de enkelte år i femårsperioden.

Kilde: indberetninger til Finanstilsynet

Tabel A2: Nøgletal 2012-2016, vægtet gennemsnit

Pct.	2012	2013	2014	2015	2016
Erstatningsprocent f.e.r.	71,1	75,0	70,5	72,9	67,9
Omkostningsprocent f.e.r.	17,7	18,2	17,5	18,1	18,3
Combined ratio	88,8	93,2	88,0	91,0	86,2
Operation ratio	89,8	91,0	89,4	91,3	89,2
Relativt afløbsresultat	3,9	4,5	2,8	2,8	4,5
Egenkapitalforrentning i procent	15,0	14,1	15,8	10,8	16,6

Note: Nøgletallene er beregnet som vægtede gennemsnit af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for hele femårsperioden baseret på de selskaber, der var på markedet i det pågældende år. Vægtene afspejler det enkelte selskabs tyngde indenfor de pågældende nøgletal i det pågældende år. Nøgletallet combined ratio er beregnet som summen af erstatningsprocent f.e.r. og omkostningsprocent f.e.r.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A3: Selskaber fordelt efter forsikringsresultat og investeringsafkast, 2014

			Forsikringsteknisk resultat	
2014			Positivt	Negativt
Investeringsafkast	Positivt	Antal selskaber	40	18
		Procent af bruttopræmier	84%	3%
	Negativt	Antal selskaber	8	2
		Procent af bruttopræmier	13%	0%

Note: Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A4: Selskaber fordelt efter forsikringsresultat og investeringsafkast, 2015

			Forsikringsteknisk resultat	
2015			Positivt	Negativt
Investeringsafkast	Positivt	Antal selskaber	31	18
		Procent af bruttopræmier	87%	6%
	Negativt	Antal selskaber	7	8
		Procent af bruttopræmier	3%	3%

Note: Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A5: Erstatningsprocenter f.e.r. fordelt på brancher, 2015-2016

Mio. kr. og pct.	2016			2015
	Præmieindtægter	Erstatningsudgifter	Erstatningsprocent	Erstatningsprocent året før
Udgifter til lægebehandling	4.412	3.827	86,7	80,0
Indkomstsikring	7.989	5.031	63,0	81,4
Arbejdsskadesforsikring	2.710	1.182	43,6	49,0
Sundhedsforsikring i alt	15.111	10.040	66,4	75,1
Motor, ansvarsforsikring	5.860	2.958	50,5	65,9
Motor, kaskoforsikring	11.771	6.723	57,1	63,2
Motorforsikring i alt	17.631	9.681	54,9	64,1
Brand og andre skader på ejendom	20.918	13.423	64,2	75,0
Ejendomsforsikringer i alt	20.918	13.423	64,2	75,0
Sø-, lufts- og transportforsikring	1.024	554	54,2	71,8
Almindelig ansvarsforsikring	2.591	1.137	43,9	73,4
Kredit og kautionsforsikring	50	30	59,2	8,3
Retshjælpsforsikring	137	60	43,8	11,5
Assistance	1.320	1.049	79,5	91,6
Diverse finansielle forsikringer	746	560	75,0	-
Øvrige i alt	5.868	3.390	57,8	73,1
I alt direkte forsikring	59.528	36.535	61,4	71,6

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A6: Genforsikringsandel på brancher, 2012-2016

Pct.	2012	2013	2014	2015	2016
Udgifter til lægebehandling	4,9	7,2	2,8	4,1	0,1
Indkomstsikring	5,4	5,0	2,3	2,4	2,4
Arbejdsskadesforsikring	5,3	7,2	4,1	4,6	4,9
Sundhedsforsikring i alt	5,3	5,7	2,7	3,0	2,2
Motor, ansvarsforsikring	8,1	8,3	5,6	5,4	12,5
Motor, kaskoforsikring	7,3	8,0	6,8	7,5	7,9
Motorforsikring i alt	7,6	8,1	6,4	6,8	9,5
Brand og andre skader på ejendom	14,2	15,2	10,8	11,7	11,4
Ejendomsforsikringer i alt	14,2	15,2	10,8	11,7	11,4
Sø-, lufts- og transportforsikring	39,9	41,2	23,1	21,7	31,5
Almindelig ansvarsforsikring	16,4	17,6	13,9	14,5	10,8
Kredit og kautionsforsikring	53,6	58,2	54,6	57,2	39,4
Retshjælpsforsikring	5,2	6,8	6,4	19,5	5,4
Assistance	0,2	0,2	0,2	0,3	2,4
Diverse finansielle forsikringer	.	.	.	.	15,6
Øvrige i alt	22,1	22,7	16,3	16,5	14,7
I alt direkte forsikring	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A7: Liste over skadesforsikringsselskaber under dansk tilsyn ultimo 2016

Navn	Bruttopræmier i mio. kr.
Tryg Forsikring A/S	17.803,0
Codan Forsikring A/S	15.662,5
Topdanmark Forsikring A/S	8.171,9
Alm. Brand Forsikring A/S	4.880,7
SYGEFORSIKRINGEN "DANMARK", GS	3.031,0
LB Forsikring A/S	2.657,1
Forsikrings-Aktieselskabet ALKA	2.078,6
GF Forsikring A/S	1.734,0
Alpha Insurance A/S	1.370,3
Qudos Insurance A/S	1.257,8
Nykredit Forsikring A/S	881,6
Købstædernes Forsikring, gensidig	866,8
Gefion Insurance A/S	825,6
Forsikringsselskabet PrivatSikring A/S	658,9
Mølholm Forsikring A/S	410,8
Maersk Insurance A/S	354,1
FORSIKRINGSSKABET DANICA, SKADEFORSIKRINGSAKTIESELSKAB AF 1999	345,1
Sønderjysk Forsikring G/S	327,2
Thisted Forsikring A/S	315,9
Lokal Forsikring G/S	273,7
PenSam Forsikring A/S	265,4
Concordia Forsikring A/S	250,1
VESTJYLLAND FORSIKRING GS.	246,5
Europæiske Rejseforsikring A/S	245,2
NEM Forsikring A/S	231,2
Popermo Forsikring g/s	210,5
Forsikringsselskabet HIMMERLAND G/S	204,0
DONG Insurance A/S	157,9
GARTNERNES FORSIKRING GS. DANSK JORDBRUG	156,9
Aros Forsikring - gensidigt forsikringsselskab	155,6
DSV Insurance A/S	142,6
Borealis Insurance A/S	124,4
ETU Forsikring A/S	116,6
Dansk Boligforsikring A/S	111,8
Forsikringsselskabet Nærsikring A/S	111,6
Bornholms Brandforsikring A/S	111,5
Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 g/s	66,8
MELES Insurance A/S	65,9
D.S. Forsikring A/S	59,1
Storstrøms Forsikring G/S	53,9
Forsikringsselskabet Vendsyssel A/S	50,5

Tabel A7 (forsat): Liste over skadesforsikringsselskaber under dansk tilsyn ultimo 2016

Navn	Bruttopræmier i mio. kr.
FORSIKRINGSSKABET TRAFIK GENSIDIGT	45,0
Fri Forsikring A/S	43,1
HF-Forsikring G/S	42,7
ULYKKESFORSIKRINGSFORBUNDET FOR DANSK SØFART. GENSIDIGT FORBUND	31,0
FF Forsikring A/S	27,3
Dansk Glasforsikring A/S	22,5
Arriva Insurance A/S	22,0
Forsikringsselskabet af 01.07.2003 A/S	16,7
Skibsforsikringen Frederikshavn G/F	15,2
TDC Reinsurance A/S	14,6
Dansk Fartøjsforsikring A/S	12,5
Kongeriget Danmarks Hesteforsikring G/S	11,4
Danske Fiskeres Forsikring, gensidigt selskab	11,2
Carlsberg Insurance A/S	10,9
Global Dental Insurance A/S	10,4
NærBrand Forsikring G/S	10,0
Danske Privatbaners Forsikringsforening G/S	9,1
Dansk Musiker Forbund Forsikring G/S	6,9
Dansk Søforsikring G/S	6,7
Dansk Jagtforsikring A/S	6,6
Lundbeck Insurance A/S	6,1
Hvide Sande gensidige Skibsforsikringsforening	5,8
United Insurance af 01.08.2011 A/S	3,8
Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring	3,7
Det gensidige forsikringsselskab Dansk Plantageforsikring	0,9
FISKEFARTØJSFORSIKRINGEN LÆSØ. GENSIDIGT SELSKAB	0,5
ULFBORG-HIND HERREDS BRANDASSURANCESELSKAB FOR LØSØRE. GENSIDIG	0,2
HIDS HERREDS SAMT GRØNBÆK. HINGE OG VINDERSLEV SOGNES BRANDFORSIKRING FOR RØRLIG EJENDOM - GENSIDIG under frivillig likvidation	0,1